

M

Myöhemmän rautakauden aikainen
asuinpaikka
Tyrvännöllä.

"Hämeen Sanomista" pääkaupungin
tehtiin lainatun uutisen nojalla
(ks. esim. "Uusi Suometar" 10/VII 1900),
joka kertoi Tyrvännön Anttilan
maalla löydetyksi soikean kupura-
soljen, eläintenkuita y.m., sai
allekirjoittanut Valtionarkeologi
J. R. Aspelinilta toimekseen lehti-
tiedustelumatkan paikalle, ottaak-
seen selvää, missä suhteessa löy-
döt olivat edellisiin, saman ta-
lon maalla tehtyihin.

Paikalle tultuani 29/VII 1900
kertoi mainitun Anttilan talon
isäntä Kaarle Anttila (Suotaalan
eli Kirkonkylässä), että tuo
kupurasolki, jonka hän sit-
temmin on lähettänyt vaatimuk-
sen mukaan Valtion Historialli-
seen Museoon (lähetyt 21/IX 1900,
H. M. L. 3863:1), oli löytynyt rak-
katekoisten, koristamattomien
saviastian kappalten, eläinten-
ymä kalantuiden kesalla erästä
hänen maallaan, n. s. Katikiven
pellolla olevasta "käpästä"
(s. o. kummusta). "Käpäät" ovat
isäntä Anttilan käsityksen
mukaan siten rakennetut, että

Keskellä sijaitsee laakea kivi
ja sen ympärillä 5 sylvän pöi-
teisellä ja 1 sylvän levyisellä
jopa isommallakin alalla miehen
nostannaisia, siteitä, ^(alta "kalkkintunneita") kivia, jot-
ka muka lienevät järven ran-
nalla tai jostakin muualta tuo-
tuja. Kaivaessa ~~oli edelleen~~
kertomuksen mukaan esille
tulleet eläinten luut olivat olleet
rikottuja. Erittäin mainittiin lin-
nupaita, kalansuomuja ja
ahventen leukaluuta.

Itse tarkastaessani näitä
kääppiä havaitsin, että usein on
suuri kivilokkare keskellä ja
sen teulesta ^(ja ainakin toisinaan S. puolella) murtuneella juurella
mustaa, hiilensekaiasta maata,
joka sisältää pikkukivia ym-
saviastian kappaleita. Ympä-
rillä on useasti hyvinkin isoja
kiviä, ainakin ^{10 kpl} toisinaan kuten
kehäksi asetettuina. Täälle on
sitten kasautunut maata ja
kiviä pellostä, muodostaen epin-
säännöllisen kumpuran muotoon
josta nuo rivet hiukan näyt-
täytyvät.

Näitä kumpuja lienee
mainitulla pellolla ainakin 7
kappaletta, ja on toptori ^(ed. O. Hei-)
kel niistä ennen tehnyt koe-
kaivauksia (huom! hänen ^{ja karttaansa} kertomustensa
Topograafisessa Arkistossa ^{11 p:ltä marrask. 1898}).

ole löydettävissä; ks. sen sijaan
H.M.L. 3453:21 ja 3574:302-306)
Kummut johtuvat mainitun
kupurasojen löydöstä päättäen
myöhemmältä rautakaudelta.
Niiden rakennetapa ja löytö-
jen yleinen laatu osoittaa taas
selvästi, ettei kumpuja ole hau-
ta- vaan asuinpaikkoina joi-
dettävä, ja olisivat ne sellaisina
meillä harvoin tarvittavina mui-
naisjäännöksinä erityistä ja
perinpohtajista tutkimusta ansait-
sevia.

Helsingissä, 11 p:nä huhtik. 1902.

Julius Ailiö